

Egyes áruk oroszországi újrakivitelének tilalma

I. Általános szabályok

Egyes kiviteli tilalom alá eső termékek harmadik országba kivitelekor **az exportőröknek szerződésben (abban elhelyezett záradékban) meg kell tiltaniuk az Oroszországba irányuló újrakivitelét.**¹ Ezzel a rendelkezéssel a **kellő gondosságra vonatkozó gyakorlat jogi kötelezettséggé vált** bizonyos érzékeny áruk kivitelénél.

Az előírásokat **2024. március 20-tól kell alkalmazni.** A gazdálkodók kötelesek tájékoztatni az illetékes hatóságokat, ha tudomásukra jut, hogy partnerük a termékeket továbbadja Oroszországba. Továbbá, a szerződésnek ki kell térnie a jogorvoslati lehetőségekre is a szerződésben vállalt kötelezettségek megszegésekor. Az exportőröknek tájékoztatniuk kell az illetékes hatóságokat minden olyan, általuk kötött közbeszerzési szerződésről, amely részesült a mentességből, a szerződés megkötésétől számított két héten belül.

Az előírásokat az alábbi táblázat szerinti termékeknél kell alkalmazni.

Jogszabályi hely	Melléklet	Árukör
Rendelet 3c. cikk	Rendelet XI.	légi közlekedésben, úriparban használt áruk
	Rendelet XX.	sugárhajtómű-üzemanyag, üzemanyag-adalékok
Rendelet 2aa. cikk	Rendelet XXXV.	egyéb tűzfegyverek, fegyverek
Rendelet 12g. cikk	Rendelet XL.	magas prioritású termékek, kivéve a 8457 10, 8458 11, 8458 91, 8459 61, 8466 93 KN-kódok alá tartozó termékek
	258/2012/EU rendelet I. melléklet	tűzfegyverek és lőszer

Az előírásokat **nem kell alkalmazni:**

- a Rendelet VIII. mellékletében szereplő harmadik országokba – Amerikai Egyesült Államok, Japán, Egyesült Királyság, Dél-Korea, Ausztrália, Kanada, Új-Zéland, Norvégia, Svájc, Liechtenstein, Izland – irányuló kiviteleknél, vagy
- a Rendelet XL. mellékletében szereplő, a 8457 10, a 8458 11, a 8458 91, a 8459 61, a 8466 93 KN-kód alá tartozó termékekkel kapcsolatos szerződések teljesítésére,
- a 2023. december 19. előtt kötött, a 8457 10, a 8458 11, a 8458 91, a 8459 61, a 8466 93 KN-kód alá tartozó termékektől eltérő szerződések teljesítésére 2025. január 1-jéig vagy a lejáratukig, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont, és
- a harmadik országbeli hatósággal vagy nemzetközi szervezettel kötött közbeszerzési szerződésekre.

A Rendelet előírásait az Oroszországgal szembeni 14. szankciós csomag 2024. június 25-ei hatállyal módosította, a fentiek szerint kiegészítette (2024/1745/EU rendelet 1. cikk 27. pont).

¹ Az Oroszországgal szemben elrendelt szankciókat tartalmazó 833/2014/EU rendelet (Rendelet) 12g. cikk (1) bekezdése alapján.

Az előírásokról és a kellő gondosságon alapuló intézkedésekről korábban a Bizottság tájékoztatást, a NAV pedig több közleményt is adott ki.

A Bizottság tájékoztatása magyar nyelvre fordítva az alábbi linken érhető el a NAV honlapján: [Egyes termékek harmadik országokból Oroszországba történő újrakivitelének ellenőrzése](#)

A Bizottság tájékoztatásában a következőkre hívja fel a figyelmet.

1. A 2023. december 19. előtt kötött szerződéseknél az **egyéves átmeneti időszakban** módosítani kell a szerződéseket. A 2023. december 19-től kötött szerződéseknek 2024. március 20-tól már tartalmazniuk kell a szerződéses garanciákat.
2. A Rendelet **nem határozza meg** a záradék szövegét, a garanciákat, a jogorvoslati lehetőségeket.
3. A záradéknak a **szerződés lényeges elemének** kell lennie (a Bizottság tájékoztatása tartalmaz egy sablonszöveget is a szerződések kiegészítéséhez).
4. A szerződéses garanciáknak, a jogorvoslatnak **észszerűen erősnek kell lenniük** ahhoz, hogy a vevő ne adhassa tovább a terméket Oroszországba (ilyen lehet többek között a szerződés felbontása vagy kötbér kikötése szerződésszegés esetén).

II. Az aktív feldolgozásban előállított áruk kivitelére vonatkozó szabályok

Ha a szerződés az alvállalkozó és a címzett között jött létre – de a megbízó (bérgyártató) rendelkezik az áruk tulajdonjoga felett – az alábbiak szerint alkalmazandó a záradék.

A Bizottság álláspontja szerint a Rendelet 12g. cikk szerinti újrakiviteli tilalom biztosításáért az a személy felel, **aki az árukat exportálja, aki a harmadik országos leányvállalatnak exportálja, vagy aki a harmadik országos partnerrel (importőrrel) szerződéses kapcsolatban áll.** Ez azt jelenti, hogy a bér munkánál is – ha a bérgyártó az exportőr – neki kell szerződésben megtiltania az újrakivitel, még akkor is, ha a tulajdonjog nem ruházódik át, és azonos feladónak szállítják vissza az árukat a későbbiekben.

III. Kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó szabályok

A Bizottság véleménye szerint a két vagy több fél közti megállapodásnál (szerződés) azonosíthatónak kell lennie a termékkörnek és az ügyletnek (bér munka, eladás). **Ezért kapcsolt vállalkozásoknál (anya- és leányvállalat) is a szerződésben kell szerepeltetni a záradékot az újrakiviteli tilalomról.** Nem fogadható el a záradék nyilatkozaton, szállítólevélen vagy egyéb okmányon.

IV. A szerződéssel szembeni követelmények

Jóllehet egy szerződés létrejöhet szóban, írásban vagy ráutaló magatartással, **a Rendelet 12g. cikke szerinti újrakiviteli tilalmat tartalmazó záradékot mégis írásba foglalva, a szerződés részeként kell kikötni.** A dokumentáció alapján azonosíthatónak kell lennie a szerződést

megkötő feleknek, a szerződéskötés időpontjának és az érintett termékeknek. Az újrakiviteli tilalom kikötését tartalmazó záradékot az illetékes hatóságok ellenőrzik. Nem fogadható el az eljárásokban az ügyfél egyoldalú nyilatkozata az újrakivitel tilalmáról .

A NAV vámszervei a **fenti táblázatban szereplő termékkörök kiviteli vámeljárásaihoz kapcsolódó szerződések tartalmát fokozottan ellenőrizni fogják.** A zökkenőmentes és gyors ügymenet érdekében javasoljuk, hogy a szóban forgó vámeljárásoknál álljon rendelkezésre az ügyletre vonatkozó, kiegészített szerződés.

A Rendelet 2024. június 25-étől hatályos módosítása miatt a NAV 2024. március 7-ei és 2024. június 17-ei – a tárgyban kiadott – tájékoztatásait nem kell alkalmazni, helyükbe jelen közlemény lép.

Budapest, 2024. július 10.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal